

Serviciul de Îngrijire și Asistență a Persoanelor Vârstnice și a Persoanelor fără Adăpost
Compartiment Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice
Nr.3485/02.02.2023

Avizat,
DIRECTOR GENERAL,
Ionel Cosmin Gagiu

RAPORT DE ACTIVITATE

PRIVIND SPRIJINUL ACORDAT DE AUTORITATEA LOCALĂ PERSOANELOR VÂRSTNICE DIN MUNICIPIUL CRAIOVA PRIN INTERMEDIUL SERVICIULUI DE ÎNGRIJIRE LA DOMICILIU A PERSOANELOR VÂRSTNICE PENTRU ANUL 2022

”Într-o societate aflată în plin proces de îmbătrânire, calitatea vieții persoanelor vârstnice trebuie să devină o prioritate bazată pe solidaritate și respect. Este vital ca relația dintre vârstnici și celelalte categorii de persoane, indiferent de vârstă, să fie una strânsă pentru ca societatea să evolueze pe o treaptă ascendentă. Integrarea lor socială și o viață demnă presupune un ajutor conferit de către serviciile sociale specifice acestui segment de populație care, în multe dintre cazuri sunt deficitare. În aceeași măsură, unele fenomene sociale care stau la baza excluziunii sociale a vârstnicilor, sunt sărăcia și singurătatea la care se adaugă suferința cronică, se află într-o relație strânsă și s-au amplificat în ultimii ani.

La vârsta a treia, conform perspectivei vârstnicilor, importante pentru calitatea vieții sunt sănătatea și capacitatea funcțională, sentimentul independenței și al controlului asupra propriei vieți, participarea socială, relațiile între generații în interiorul familiei, suportul social, nivelul de trai, dar și elemente care țin de spiritualitate, sănătate mentală, mediu și siguranța vecinătății.

Importanța acestor elemente în viața oamenilor în vârstă variază în funcție de măsura în care nevoile lor sunt îndeplinite și de tipul de probleme cu care se confruntă: pentru cei cu boli cronice, sănătatea tinde să fie cea mai importantă sursă a calității vieții, pentru categoriile aflate în sărăcie, nivelul de trai poate deveni fundația calității vieții.”¹

Activitatea Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice are rolul de a asigura îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice cu nevoi sociale prin prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

Obiectul de activitate al Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice îl constituie asistența socială la domiciliu a persoanelor vârstnice.

Serviciile de îngrijire la domiciliu acordă suport și asistență, pe de o parte persoanei vârstnice dependente pentru a o ajuta să-și continue viața în propria casa, într-un mod cât mai independent

posibil, iar pe de altă parte, familiei acestei persoane, ca principal suținător al vârstnicului dependent.

Criteriile de eligibilitate în vederea asigurării serviciilor de îngrijire personală la domiciliu a persoanelor vârstnice sunt prevăzute în **Anexa 1 la HCL nr.91/2018** care este totodată Anexa la Contractul pentru furnizare servicii.

Serviciile comunitare asigurate de către Compartimentul de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice sunt:

- servicii sociale privind îngrijirea persoanei vârstnice, prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea pentru reintegrarea socială, sprijin pentru plata unor servicii și obligații curente, îngrijirea locuinței, ajutor pentru menaj și prepararea hranei, precum și evaluarea nevoilor sociale și elaborarea unui plan social de intervenție; consilierea; asigurarea legăturii cu alte servicii, instituții, însoțirea sau reprezentarea vârstnicului în diverse situații de ordin social (advocacy) pentru persoanele de vârstă a III-a din municipiul Craiova.

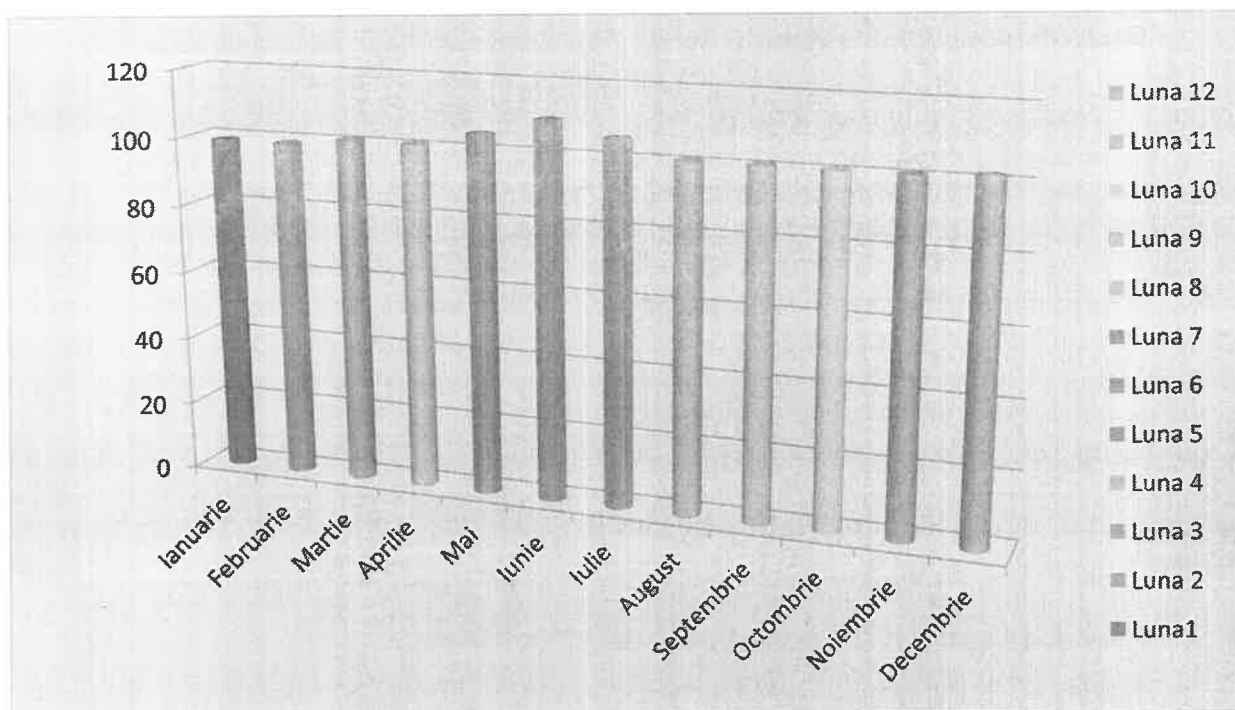
-servicii socio-medicale privind în principal ajutorul pentru realizarea igienei personale, readaptarea capacităților fizice și psihice, antrenarea la activități economice, sociale și culturale, promovarea și menținerea unei stări de sănătate optimă a persoanei vârstnice dependente, identificarea într-o măsură cât mai obiectivă a problemelor de sănătate cu care aceasta se confruntă și stabilirea modalității celei mai potrivite prin care se poate crea o autonomie cât mai ridicată vârstnicului, în propria casă.

Analizând activitatea desfășurată pe parcursul anului 2022 am putut centraliza următoarele date statistice:

Număr mediu persoane asistate pe lună în anul 2022=**102 persoane**

Număr mediu persoane asistate pe lună în semestrul I 2022=**103 persoane**

Număr mediu persoane asistate pe lună în semestrul II 2022=**102 persoane**

¹ Institutul de Cercetare a Calității Vieții 2021

Număr persoane nou intrate evidenta în anul 2022 =**36 persoane**

Număr persoane iesite din evidenta în anul 2022 = **33 persoane**

Număr persoane asistate în semestrul I 2022=**118 persoane**

Număr persoane asistate în semestrul II 2022=**120 persoane**

Număr persoane asistate în anul 2022=**135 persoane**(110 femei -81,48% si 25 barbati-18,51%)
De la debutul proiectului si până în prezent au primit servicii de îngrijire la domiciliu **647 persoane vârstnice**. Dintre acestea, ponderea este reprezentata de femei, în proporție de **78%**, bărbații fiind reprezentați în proporție de **22%**;

Distributia pe grade de dependentă

Grad de dependenta	NR. PERSOANE	PONDEREA
IA	2	1,48 %
IB	15	11,11 %
IC	28	20,74 %
IIA	46	34,08%
IIIA	44	32,59%

TOTAL=135 persoane

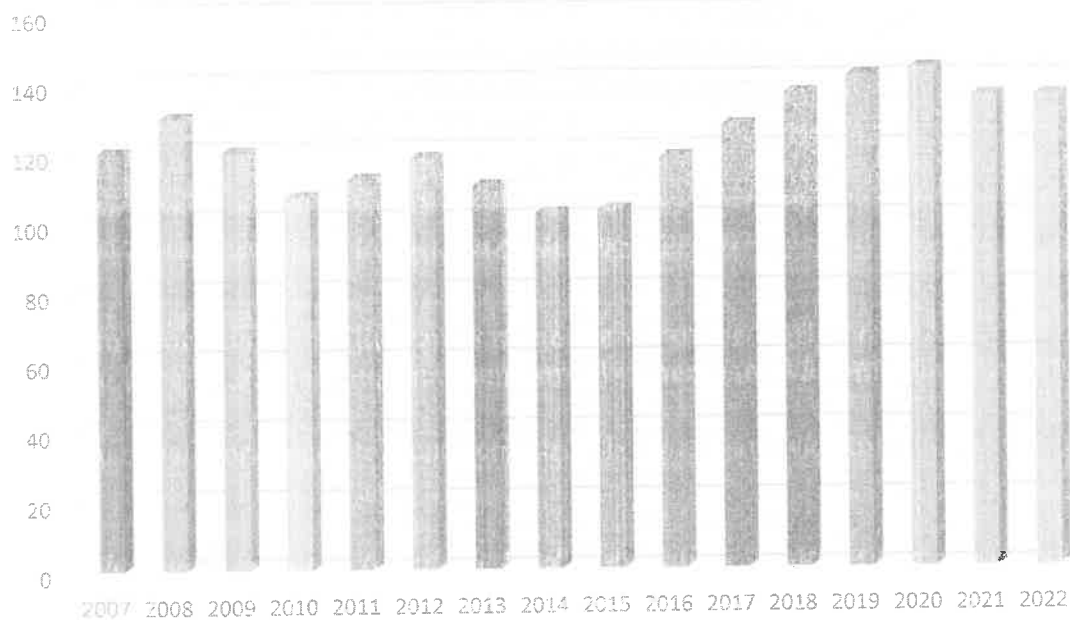
Distribuția pe grupe de vârstă

GRUPA DE VARSTA	NR. PERSOANE	PONDEREA
60-70 ANI	3	2,22%
71-80 ANI	45	33,33%
81-90 ANI	69	51,11%
91-100 ANI	18	13,33 %

TOTAL=135 persoane

NR. DE PERSOANE ÎNGRIJITE / an de la debutul proiectului

2007 - 120 PERS. VARSTNICE
2008 - 130 PERS. VARSTNICE
2009 - 120 PERS. VARSTNICE
2010- 107 PERS. VÂRSTNICE
2011-112 PERS. VARSTNICE
2012-118 PERS. VARSTNICE
2013-110 PERS. VARSTNICE
2014- 102 PERS. VARSTNICE
2015- 103 PERS. VARSTNICE
2016-118 PERS. VARSTNICE
2017-127 PERS. VARSTNICE
2018-136 PERS. VARSTNICE
2019- 141 PERS. VARSTNICE
2020-143 PERS. VARSTNICE
2021-135 PERS. VÂRSTNICE
2022-135 PERS. VÂRSTNICE

Nr. mediu beneficiari/ îngrijitor/an=6 persoane vârstnice/îngrijitor/ an

Nr. mediu beneficiari/ îngrijitor/lună/semestrul I=5 persoane vârstnice/îngrijitor/ lună semestrul I

Nr. mediu beneficiari/ îngrijitor/lună/semestrul II=5 persoane vârstnice/îngrijitor/ lună semestrul II

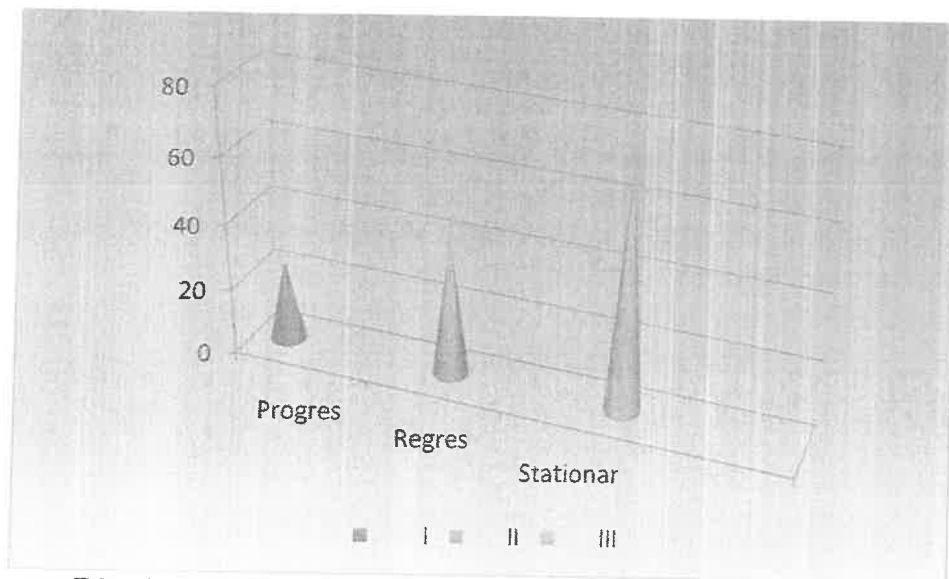
Repartiția beneficiarilor în funcție de tipul de evoluție a situației socio-medicale pe parcursul perioadei de îngrijire:

Nr. total de beneficiari -135

Progres – 26 beneficiari(19,25%)

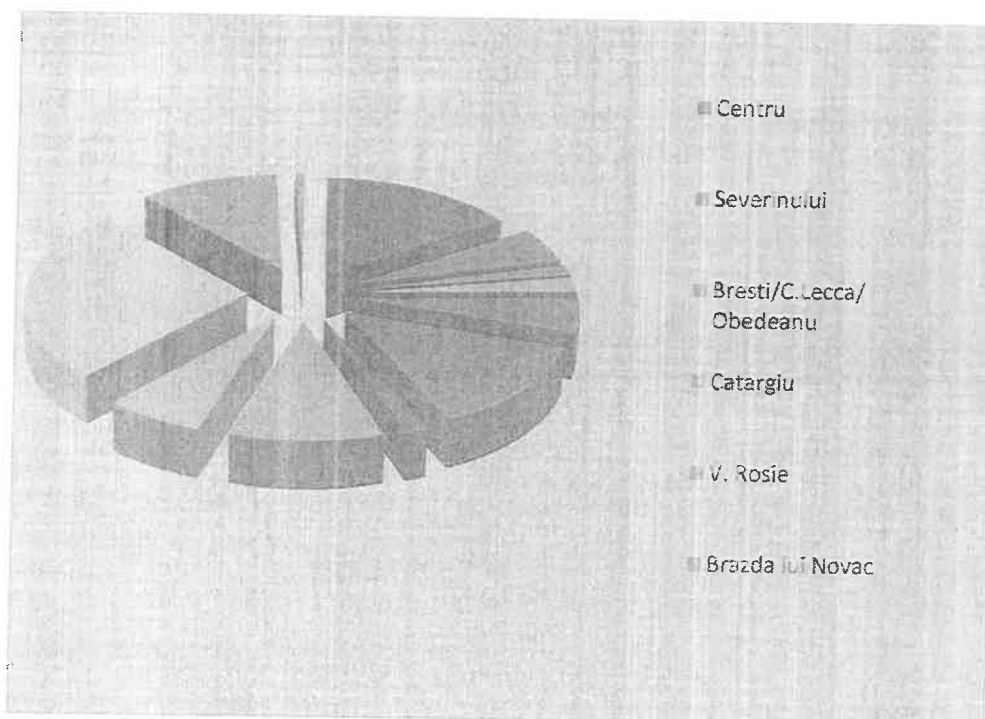
Regres – 40 beneficiari (29,62%)

Staționar – 69 beneficiari (51,13%)

Distribuția beneficiarilor pe zone ale orașului

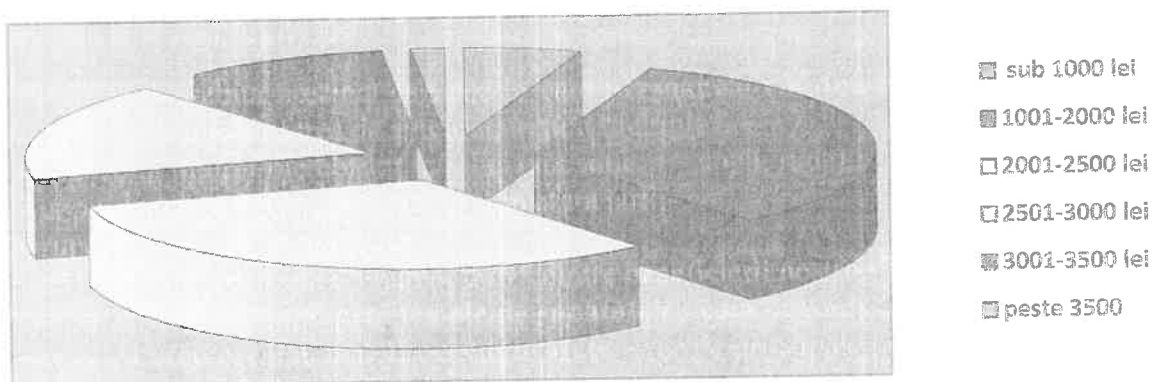
- Cl. București/Rovine- 24,44% ▼
- Centru-19,25%▲
- Brazda lui Novac- 12,59%
- I Mai-8,88% ▼
- Craiovița- 8,88% ▼
- Cl Severinului-7,40% ▲
- Gării- 5,92%
- V. Roșie- 5,92%
- Bariera Vâlcii- 1,48%
- Catargiu- 2,22%
- Brestei-2,22%
- Făcăi-0,80%

În cursul anului 2022 în urma prestării serviciilor de îngrijire la domiciliu, contribuția totală a beneficiarilor asistați a fost în cuantum de 179430lei cu o medie de 14953 lei/lună.

Contribuția pentru serviciile sociale acordate se calculează pe baza documentelor justificative (cupon de pensie sau alte documente care fac dovada veniturilor solicitantului) în funcție de venitul net realizat de către beneficiar/membru de familie. Astfel, raportat la perioada Ianuarie- Decembrie 2022, s-au înregistrat următoarele date referitoare la venitul net realizat de către beneficiar/membru de familie:

- 7 persoane cu venit mediu / mb. familie < 1000 lei;
- 42 persoane cu venit mediu / mb. familie între 1001-2000 lei
- 40 persoane cu venit mediu / mb. familie între 2001-2500 lei;
- 22 persoane cu venit mediu / mb. familie între 2501-3000 lei;
- 12 persoane cu venit mediu / mb. familie între 3001-3500 lei;
- 8 persoane cu venit mediu / mb. familie peste 3500 lei

O dificultate deosebită prezintă cazurile în care **persoanele vârstnice** asistate sunt **singure**. Cauzele care au condus la starea de singurătate sunt multiple:

- decesului tuturor membrilor familiei (sot/sotie, +/- copii, rude);
- copiii locuiesc în alta localitate sau în afara țării;
- ruperea relațiilor cu familia;

În această situație se regăsesc un număr de **95** dintre beneficiarii noștri (**70,37 %**).

În ceea ce privește **problemele de sănătate** cu care se confruntă persoanele asistate, acestea au reprezentat, alături de **singurătate**, cauzele principale pentru care vârstnicii au apelat la serviciile noastre. O clasificare sumară a acestora se prezintă astfel:

- afecțiuni cardiovasculare (HTA, Infarct miocardic, Cardiopatie ischemică, Tulburări de ritm cardiac, Insuficiența cardiacă, etc)- 100 persoane (74,07%);
- afecțiuni din sfera neurologică-53 de persoane(39,25 %) iar dintre acestea, cu AVC(Sechele AVC) -20 de persoane(14,81%).
- deficit motor -30 de persoane (22,22%)
- Demente (Alzheimer, vasculare sau mixte)-30 de persoane (22,22%);
- Diabet zaharat tip II IN/NIN – 40 de persoane (29,62%);
- afecțiuni din sfera oncologică- 16 persoane (11,85 %).

În continuare, cele mai dificile situații s-au dovedit a fi cele în care îngrijitorul la domiciliu a constatat, la sosirea la persoana asistată, și după consultarea cu medicul serviciului, faptul că beneficiarul se află într-o stare care necesită intervenție medicală de urgență (SMURD, Pompieri)-**20 persoane (14,81%)**.

În decursul anului 2022 am primit **50** de solicitări pentru acordarea de îngrijire la domiciliu. Dintre acestea pentru **36 de cazuri** s-au făcut demersurile necesare și s-a demarat activitatea de îngrijire. Pentru **14** de cazuri, după efectuarea anchetei socio-medicale s-a constatat fie faptul că nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate necesare, fie serviciile solicitate necesare nu se regăsesc în gama de servicii pe care Compartimentul de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice le poate oferi (ex. curățenie generală, zugrăvit, etc) sau intervalul de timp pentru care acestea sunt solicitate nu poate fi acoperit de către serviciul nostru (ex. îngrijire permanentă la domiciliu).

Au fost întreprinse în continuare măsuri speciale pentru protecția personalului compartimentului prin distribuirea de materiale de protecție (mănuși, măști de protecție, dezinfectant) dar și prin instruirea periodică în ceea ce privește prevenirea infecțiilor cu potențial transmisibil.

OBSERVAȚII

- Și anul acesta persoanele varstnice care au solicitat servicii de îngrijire la domiciliu s-au situat ca pondere de vârstă în intervalul **81-90ani**, structura pe grupe de vârstă nemodificându-se semnificativ statistic de anul 2021 51,85% respectiv 51,11% în 2022.
- În momentul de față **36 de** beneficiari primesc îngrijiri de peste 5 ani, dintre aceștia 5 persoane primind îngrijiri de 14 ani, 4 persoane fiind îngrijite de 11 ani, respective 4 persoane fiind în îngrijire de 10 ani. Cel mai vârstnic beneficiar a împlinit 99 ani.
- Gradul de dependență cel mai frecvent stabilit a fost **IIA** (persoanele care și-au conservat autonomia mentală și parțial autonomia locomotorie, dar care necesită ajutor zilnic pentru activitățile de bază ale vieții de zi cu zi - **34,07%**. Pe locul secund se situează persoanele aflate în **gradul IIIA**-persoanele care se deplasează singure în interiorul locuinței, se alimentează și se îmbracă singure, dar care necesită un ajutor regulat pentru activitățile instrumentale ale vieții de zi cu zi - **32,59%**; respectiv **gradul IC** de dependență **20,74%**, **gradul IB** de dependență - **11,11%**, **gradul IA** de dependență - **1,48%**. Aceste persoane nu își pot efectua singure activitățile de bază de zi cu zi. Per ansamblu a crescut numărul persoanelor încadrate în gradul I de dependență-45 cazuri - față de anul trecut 38 de cazuri dar și al cazurilor încadrate în gradul IIIA -44 cazuri față de 37 cazuri anul trecut..
- Există o strânsă legătură între gradul de dependență și numărul/complexitatea serviciilor acordate per persoana varstnică. Cu cât gradul de dependență al vârstnicului este mai mic (starea de sănătate mai alterată) cu atât numărul de servicii necesare este mai mare și mai complex. În acest sens dificultatea și complexitatea cazurilor încadrate în gradul I fiind mai mare decât în anul trecut.
- În continuare, marea majoritate a beneficiarilor prezintă concomitent mai multe afecțiuni care necesită tratament specific și regim igienico-dietetic adecvat, generând astfel nu numai o dependență de ordin fizic din partea vârstnicului ci și o încărcătură de ordin financiar, care de foarte multe ori este extrem de greu de suportat de către persoana în cauză.

Am constatat că, în special beneficiarii cu venituri mici renunță la a-și procura medicamentele sau chiar alimentele necesare pentru a se putea achita de celelalte obligații financiare. Situația devine critică atunci când persoana vârstnică este singură.

Cu cât afecțiunile prezente la persoana vârstnică respectivă sunt mai complexe cu atât îngrijirile necesare implică intervenția unei echipe mixte: medic, asistent medical, asistent social, îngrijitor la domiciliu.

- "Pandemia de Coronavirus a afectat majoritatea categoriilor de populație, impactul asupra calității vieții acestora fiind puternic, bazat pe o intensificare a nesigurății zilei de mâine.
În condițiile unei excluziuni digitale importante a vârstnicilor, această categorie de populație a experimentat dificultăți majore în accesarea informației medicale și a platformelor de vaccinare. Imposibilitatea de a participa la slujbe religioase în prima parte a pandemiei a afectat în special seniorii, atât în ceea ce privește componenta spirituală, cât și în cea socială, de suport și relaționare."²
- Studiul efectuat pentru beneficiarii proiectului asistați în anul 2022 a demonstrat faptul că cele mai multe persoane vârstnice beneficiare de îngrijiri la domiciliu locuiesc în zona **Cl. București/Rovine**-24,44% urmată de zona **Centru**-19,25% și **Brazda lui Novac** cu 12,59% și **1 Mai** cu 8,88 %.
- Un număr de **36** de beneficiari (**26,66%**) sunt în evidența noastră și primesc îngrijire de peste 5 ani. Astfel:
 - 2 beneficiari din anul 2008;
 - 4 beneficiari din anul 2011;
 - 4 beneficiari din anul 2012;
 - 2 beneficiari din anul 2013;
 - 2 beneficiar din anul 2014;
 - 4 beneficiari din anul 2015;
 - 7 beneficiari din anul 2016
 - 11 beneficiari din anul 2017.
- 7 persoane au beneficiat de gratuitatea serviciilor de îngrijire având venitul situat sub sau la nivelul pensiei minime garantate.
- **Singurătatea și boala** sunt principalele motive pentru care vârstnicii au apelat la serviciile de îngrijire la domiciliu, **70,37 %** dintre persoanele asistate fiind singure.²
- În acțiunile noastre urmărim crearea unui echilibru între serviciile oferite și nevoile, solicitările persoanei, astfel încât să se respecte și dorințele beneficiarului și familiei sale (acolo unde acesta există).
- Avem în vedere evitarea creerii dependenței persoanei îngrijite de un anumit serviciu sau de persoana care oferă acel serviciu, nevoia persoanei îngrijite fiind pe primul plan, astfel încât aceasta să trăiască pe cât de independent posibil în propria casa!

² Iuliana Precupețu (coordonator), Flavius Mihalache, Claudia Petrescu, Cosmina Elena Pop, Laura Tufă, Marian Vasile - Calitatea vieții vârstnicilor. Tendințe și riscuri în contextul pandemiei. Raport de cercetare, 2021.

- În acordarea serviciilor de îngrijire s-au respectat etapele managementului de caz, întocmindu-se documentația specifică, respectând standardele de calitate în conformitate cu legislația în vigoare.

Autoizolarea cronică autoimpusă, consecință a unei perioade de restricții prelungită în contextul pandemiei Covid, a alterat semnificativ calitatea vieții vârstnicului. Reintrarea într-un ritm social normal este anevoioasă în condițiile în care teama de îmbolnăvire este dublată de fenomenul de ageism care a luat parcă mai multă amploare în condițiile postpandemice.

”La fel de gravă precum discriminarea pe bază de gen, culoare a pielii sau categorie socială, este și cea pe vârstă. Chiar dacă ținem morțiș să băgăm asta sub preșul minții – îmbătrânim cu toții. Disprețul față de bătrâni vine la pachet cu o atitudine nefavorabilă asupra procesului inevitabil de îmbătrânire, atitudine care poate duce la scăderea stimei de sine și poate da naștere la sentimente averse față de propria persoană în procesul înaintării în vârstă. Discriminarea pe bază de vârstă este o problema structurală a societății contemporane, cu impact pe termen mediu și lung. Pe de-o parte, unii se plâng că „pensionarea poate fi ‘problematică’” din punct de vedere economic, într-un context al îmbătrânirii populației. Pe de alta, echivalarea permanentă a inovației cu tinerețea, pe care o fetișizăm, ne împiedică să ne bucurăm de potențialul pe care oamenii mai în vârstă îl au în a contribui semnificativ la bunăstarea societății. În loc să comunicăm intergenerațional, îi tragem pe linie moartă pe cei *trecuți de o anumită vârstă*. Și mai grav este faptul că vârstnicii români care sunt victime ale discriminării nu consideră că aceasta ar fi o problemă gravă în țara noastră, ca și cum, „discriminarea pe baza vârstei este ‘acceptată’ [...] ca un ‘dat al vieții’”.

Într-o perioadă în care chiar alternativa instituționalizării a devenit un deziderat greu de atins, acolo unde a fost posibil, menținerea persoanei vârstnice la domiciliu în mediul obișnuit de viață și-a dovedit cu adevărat eficiența, cu un impact favorabil asupra statusului psiho-social al acesteia. Vârstnicii au acceptat serviciile sociale de îngrijire la domiciliu care, nu de puține ori, s-au dovedit a fi unica formă de sprijin și de contact fizic cu lumea exterioară. Dar nu este suficient!

Persoanele vârstnice nu au nevoie doar de îngrijire fizică, de satisfacere doar a unor nevoi de bază și instrumentale, vitale de altfel. Vârstnicii au la rândul lor nevoie de recunoaștere, și” în calitate de indivizi ai acestei societăți trebuie să își expună nevoile, să discute despre problemele lor și să participe activ la propria îngrijire” și la viața socială, fără teama excluderii sau stigmatizării.

Este necesară o vindecare interrelațională, este vitală reluarea legăturilor interumane, este necesară o vindecare incluzivă și participativă din partea tuturor membrilor societății. Și acest lucru nu este posibil decât prin intensificarea comunicării între generații cu efecte benefice medico-sociale și economice, prin armonizarea discursurilor publice care crează condițiile ca vârstnicii să fie considerați o povară neproductivă și neajutorați.

Este esențial să creăm, prin conlucrarea tuturor factorilor responsabili ai societății implicați ”un mediu armonios socio-cultural în care viața să aibă sens la orice vârstă”.

ȘEF SERVICIU,
VĂDUVA SILVIU EUGEN

Întocmit,
MEDIC,
DELIU ADELINA ȘTEFANIA

